

VODLJIVI BALON "AKRON" JE PADEL V MORJE

NESREČA SE JE PRIPETILA V BLIŽINI OBALI NEW JERSEY; NAD 70 MOŽ NA KROVU

Nemški tanker je poslal prvo poročilo o katastrofi. Posadka tankerja "Phoebus" je rešila štiri može. — Na krovu je bilo devetnajst častnikov in sedeminpetdeset mož posadke. — Nešteto parnikov je odplulo na pomoč. — Vodljivi balon se je dvignil v zrak sinoči ob polosmih.

Davi ob pol treh je dobila Mackay Radio & Telegraph Company z nemškega tankerja "Phoebus" sledeče poročilo: —

— Akron je padel v morje dvajset milj vzhodno od Barnegat. Preživele iščemo. Lieutenant Commander Wiley in trije može so rešeni. Več podrobnosti pozneje.

Ogromni ameriški mornariški vodljivi balon Akron je davi ob poldveh padel v morje ob jerseyjski obali. Na krovu se je poleg admirala Williama A. Moffetta nahajalo tudi 76 častnikov in mož posadke.

Uro pozneje je sporočil urad za mornariške komunikacije, da se vodljivi balon še vedno nahaja na morju in da ni bilo izgubljeno nobeno človeško življenje.

Malo prej je še sporočil nemški tanker "Phoebus":

— Vodljivi balon Akron je padel v morje pri Barnegat. Glavni častnik in trije može so rešeni. Vseh ne moremo rešiti. Balon se nahaja petinštirideset milj južno od vhoda v newyorško pristanišče ter je oddaljen deset do petnajst milj od obali.

Akron je pod poveljstvom poveljnika F. C. McCorda dvignil sinoči v Lakehurst, N. J., ter namestitev proti obali Nove Anglije. Na krovu je imel devetnajst častnikov in sedeminpetdeset mož posadke.

Ob osmih zvečer je bil poveljnik v radio zvezi s postajo v Lakehurst. Pri oni priliki ni sporočil o nikakih zadregah.

Zatem ni bilo nobenega poročila, dokler ni poslal nemški tanker Mackay radio postaji zgoraj navedene vesti.

Vse ladje obrežne straže so dobile povelje, naj se nemudoma podajo na mesto nesreče. Reševalni akciji se bo pridružilo tudi par rušilcev.

Kakorhitro se je zjasnilo, so se podali nad morje croplani, opremljeni z rešilnimi pasovi, obvezami in zdravili.

Na krovu Akrona se je nahajal tudi podadmiral Moffett, načelnik urada za zrakoplovbo.

Ko je dospelo poročilo o katastrofi, so vse ladje z mornariške postaje pri Tuckerton, N. J., odplule v označeno smer.

Uradniki postaje so pozneje izjavili, da jim ni bilo mogoče stopiti v brezžično zvezo z Akronom.

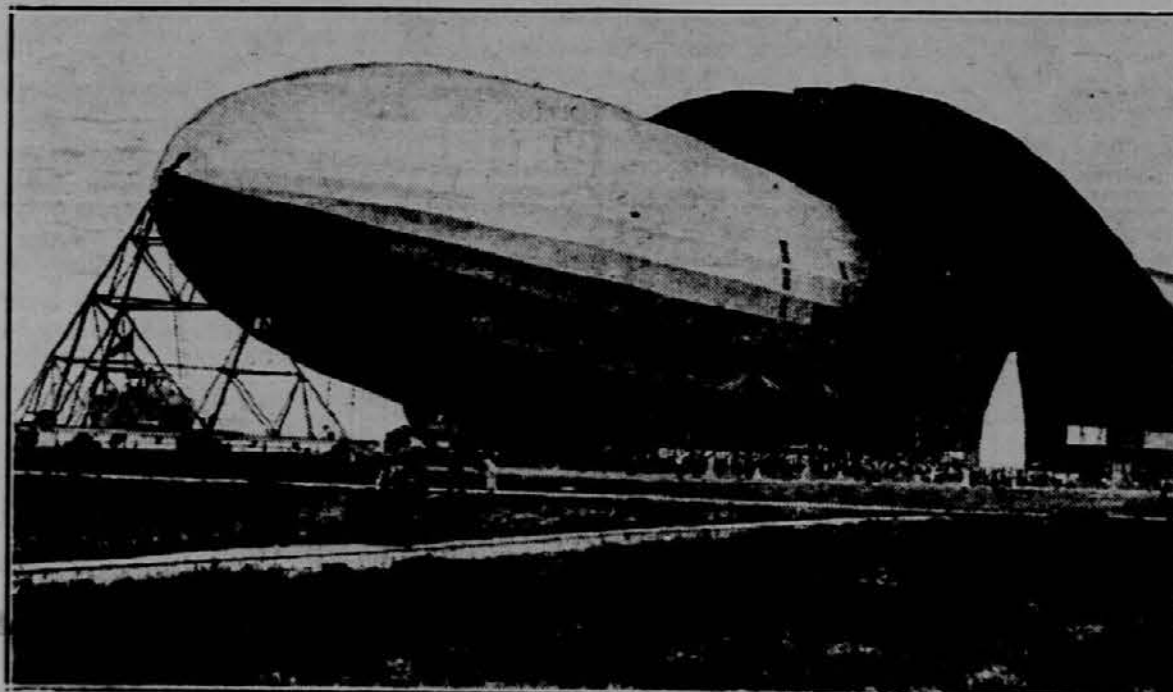
Iz tega se da sklepati, da se je radio-aparat na Akronu pokvaril, še predno je padel balon v morje.

Kako je prišel mornariški urad za komunikacije do trditve, da ni bilo nobeno življenje izgubljeno, se zaenkrat še ne ve.

Tudi s tankerja "Phoebus" ni bilo nobenega nadaljnega poročila.

Nekateri domnevajo, da na krovu ni bilo nobene eksplozije, ampak da je moral vodljivi balon v sili pristati na morju.

Admiral Moffett se je odpeljal v ponedeljek iz Washingtona v Lakehurst ter je rekel, da se bo vrnil takoj po zaključnem poletu.

Ameriški vodljivi balon "Akron", največji svoje vrste, ki je bil zgrajen v Akronu, Ohio.

SUHAŠKI KOMISAR

Opojne pijače bo samo nadzoroval. — Napovedal bo takoj boj raketirom, ki bodo hoteli kontrolirati žganje.

Washington, D. C., 4. aprila. — "Washington Sunday Star" pravi, da je izšel iz zanesljivega vira, da bo v kratkem imenovan za novega prohibicijskega ravnatelja major A. V. Dalrymple iz San Franciscosa. Z njegovim imenovanjem v zvezi velike izpremembe v prohibicijskem uradu, ki bo odpravljen v svojem sedanjem značaju.

"Star" pravi, da bo urad kot tak "obdelal s slike" ter bo postavljen nov urad, ki bo bolj nadzoroval kot pa prepevedoval trgovino z opojnimi pijačami.

Polkovnik Amos W. W. Woodcock, dosedanj ravnatelj tega urada, je bil imenovan za posebnega svetovaleca novega ravnatelja, kateremu bo pomagal reorganizirati urad v smislu sedanje potrebe.

Novi načrt zahteva povratek k prvotnemu načrtu predsednika Wilsona, ki je hotel centralizirati kontrolo žganja, omanljivih sredstev in industrijskega alkohola pod enim vodstvom. Ako bo to dovoljeno, bodo združeni prohibicijski urad, urad za nadzorstvo omanljivih sredstev in razpečevanje industrijskega alkohola pod skupnim vodstvom ravnatelja A. V. Dalrymple.

Major Dalrymple bo takoj napovedal vojno raketirom in "velikim gospodom" v nepostavni prodaji alkohola v varstvo za izdelovanje in prodajo dovoljenega piva.

Izvedba nove postave glede piva je mnogo lažja kot pa izvedba stare prohibicijske postave, kajti novi urad bo imel podporo pivovarjev in pivcev, kakor tudi vseh gorečih prohibicionistov.

Čudna rešitev iz vodnjaka.

El Cerrito, Cal., 4. aprila. — Bonnie Davis, star 4 leta, je padel v vodnjak svojega očeta in se je oprijel deske, ki je plavala na vodi. Mali Bonnie se ni mogel uprijeti brvi, ki so mu jo vrgli v vodnjak. Načelnik požarne brigade Bennett pride na pravo misel. Pripelje brigadno, napolni vodnjak do vrha z vodo in mladi Bonnie je prišel do vrha ter so ga rešili iz nevarnega položaja.

FRANCIJA JE SPREJELA LAŠKI NAČRT

Francoski kabinet je sprejel Mussolinijev predlog. — Služil bo za podlago nadaljnjih pogajanj.

Pariz, Francija, 4. aprila. — Francoski kabinet je naznanil, da je pripravljen sprejeti Mussolinijev mirovni načrt štirih držav kot podlago za nadaljnja pogajanja za evropsko razorožitev.

Ob zaključku se je ob 1.15 popoldne je kabinet naznanil, da bo poslal v London, Rim in Berlin spomenico, v kateri bode sporočil, da v bistvu sprejema Mussolinijeve nasvete kot podlago za razpravo o sedanjih problemih štirih držav.

Kabinet je soglasno sklenil, da si pridrži pravico, da stavi svoje predloge v varstvo Male antante, katere zastopniki so zadnje dneve odločno nastopili proti vsakemu sporazumu, v katerem ne bi bila vključena tudi Mala antanta, najbrže zaradi bojazni pred izpremembo versailske pogodbe, ker bi marsikatera država izgubila kaj ozemlja ali pa bi ji bile kako drugače prikrajšane dosedanje pravice.

Spomenica kabineta bo predložena prihodnjemu zasedanju ministrskega sveta, kateremu bo predsedoval Lebrun. Ministrski svet se bo najbrže sestel v sredo.

Francija bo zavzela stališče, da sedaj ni pripraven čas za kako izpremembo meja ali pogodb in da mora biti Poljska in Mala antanta vključena pri vsaki odločitvi štirih velikih zapadnih evropskih držav.

Francoska vlada je pripravljena sprejeti vsak načrt, po katerem bi mogla razorožitev napredovati, dokler bo Francija imela priložnost nadzorovati nemško oborožitev preko meje, katere je določila pogodba.

Vlada bo tudi naprosila Anglijo in Italijo, da izrazita svoje mnenje glede mogoče izpremembe versailske pogodbe.

Francosko stališče je sledeče: 1. Italija kaže iskreno željo približati se Franciji.

2. Francoski kabinet hoče na vsak način preprečiti italijansko-nemško zblizanje, kar bi razsekalo Evropo na dve od Severnega morja do Jadrana.

3. Vojaško in politično priateljstvo na eni strani in Poljsko ter Malo antanto na drugi strani mora ostati in zadoščeno mora biti zahtevam malih držav, ki nasprotujejo pogodbi štirih držav.

ZAPLEMBE EINSTEINOVEGA PREMOŽENJA

Politična policija je zaplenila Einsteinovo vlogo v znesku \$7000. — Označujejo ga kot izdajalca domovine.

Berlin, Nemčija, 4. aprila. — Politična policija je zaplenila bančno vlogo profesorja Alberta Einsteina v znesku \$7000, češ, da je imel namen ta denar porabiti v izdajalske svrhe.

Pruska akademija znanosti je izrekla svoje zgražanje nad profesorjem Einsteinom, ker se je udeležil ščevanja proti nemškemu nasilju v tujini ter je z zadoščanjem sprejela njegov sklep, da izstopi iz akademije.

Pred nekaj dnevi je iz Bruselja prišlo poročilo, da se je profesor Einstein vsled obvestil glede svojega postopanja z njegovo omoženo hčerjo v Nemčiji odločil, da se odpove pruskemu državljanstvu. Malo prej je prišlo poročilo, da so Nazijci preiskali njegovo hišo, toda v tem poročilu njegova hiša ni bila omenjena. Pri svojem odhodu iz Združenih držav je slavnj učenjak izjavil, da se ne bi nikdar vrnil v Nemčijo, dokler tam ostanejo sedanje politične razmere.

Profesor Einstein se namerava s svojo ženo nastaniti v neki vili v Coq-sur-Mer blizu Ostende v Belgiji.

Bruselj, Belgija, 4. aprila. — Profesor Albert Einstein je sprejel povabilo, da bo poučeval na bruselskem vseučilišču.

PRVI ROOSEVELTOV IZLET 7 AVTOMOBILOM

Washington, D. C., 2. aprila. — Včeraj je bil predsednik Roosevelt s svojo soprogo pri maši v St. Thomas cerkvi, nakar se je odpeljal z avtomobilom po okolici Washingtona. To je bil njegov prvi izlet, odkar je zasedel predsedniško mesto. Spremljal ga je tajnik Louis M. Howe.

ti zahtevam malih držav, ki nasprotujejo pogodbi štirih držav.

4. Nemčiji ne sme biti dovoljeno oborožiti se v takem obsegu kot je dovoljeno ostalim evropskim državam, četudi je Francija pripravljena dovoliti Nemčiji enake politične pravice.

ŠPANSKA JE NA STRANI MALIH DRŽAV

Zunanji minister pravi, da združene male države morejo vzdrževati evropski mir. — Njegovi nazori se strinjajo z Malo antanto.

Madrid, Španija, 4. aprila. — Kakor je pojasnil španski zunanji minister Luis Zulueta, zavzema Španija stališče, da mora biti vsa razorožitveni načrt predložen Ligi narodov ali pa razorožitveni konferenci v pretres in konečno odločitev. Ta zahteva se popolnoma strinja z zahtevo zastopnika Male antante, čehoslovaškega zunanjega ministra dr. Edvarda Beneša. Iz tega je razvidno, da je po vojni zavel med malimi državami nov duh.

Male države ne marajo biti več igrača v krempjih evropskih velikih držav. Francija more gospodariti nekaterim tem državam potom zvez, ki so se porodile v medsebojni bojazni in upanju, toda odločne so v sklepu, da se ne bodo nikdar zadovoljevale s stališčem, ki so ga zavzemale pred vojno.

Španski zunanji minister pravi, da majhne in celo nevtralne države nimajo samo pravice, da odločujejo, ako naj ima Evropa vojno, ali ne, temveč da v nekatere ozirih celo dajejo močno oporo za mir.

Poleg tega pa nekatere takoimeno "male države" niso tako majhne ter imajo veliko razsežnost in precejšnje število prebivalstva. Španija je velika kot Francija in ima polovico toliko prebivalstva. Ni sicer velesila, toda je odločna, da vztraja pri svojih pravicah. Nekateri balkanske države, izmed katerih je nekatere postavila versailska pogodba, so istega mnenja.

Uradnik vodilnega španskega lista "El Sol", Jaime Menendez, pravi v nekem članku: — Ena majhna država ne more storiti ničesar, da bi mogla vzdržati mir v Evropi. Toda vse te države skupaj predstavljajo silo, katere tudi skupina velikih držav ne more prejeti. V Evropi ni nobene majhne države, ki bi bila zadovoljna, da bi dve veliki državi gospodarili Evropi, kar bi se mogoče zgodilo po novi vojni. Španija, zvesta svojimi mirovnimi politikami, mora sodelovati z malimi državami, da obdobje neomedeževanja miru. Imeti moramo pametno razpravo o razorožitvi, kje bo udeležena vsaka država.

V Ženevi deluje Španija v soglasju z Belgijo, Holandsko, Norveško, Švedsko, Dansko, Čehoslovaško, Jugoslavijo in Švico. Četudi minister Zulueta še ni podal nikake odločne izjave, v kateri bi pokazal skupni nastop, vendar pa se opaža, da se zavzema za to, da se velike države ozirajo tudi na nazore malih držav.

Španski delegat pri Ligi narodov Salvador de Madariaga, je pretekli teden pri neki razpravi rekel: — Nasprotujemo vsakemu privatnemu sporazumu med velikimi državami, ako so pri tem prikrajšane male države in je vsled tega oslabiljena Liga narodov.

POŽAR POVZROČIL OGROMNO ŠKODO

Montreal, Kanada, 4. aprila. — V domu Sir Williama van Horne je požar uničil dragoceno galerijo slik. Povzročena škoda znaša nad pol milijona dolarjev.

ANGLIJA O PRELOMU S SOVJ. UNIJO

Angleški kabinet razpravlja o prelomu z Rusijo. — Slišal je poročilo angleškega poslanika v Moskvi.

London, Anglija, 4. aprila. — V nedeljo je angleški kabinet razpravljal o zelo važni zadevi: o mogočem prelomu z Rusijo. Kabinet se je sestel, da sliši poročila poslanika Sir Esmond Ovey, ki je bil poklican iz Moskve.

Poslanik je bil poklican, da osebno poroča o položaju, ki je nastal vsled tega, ker je bilo aretiranih šest angleških podanikov pod obdolžbo, da so namenoma razbili stroje v tovarni, vsled česar bodo 9. ali 10. aprila prišli pred sodišče.

Ministrski predsednik Ramsey MacDonald in zunanji minister Sir John Simon sta se naglo vrnila v London. Poslanik Ovey je bil pripravljen takoj podati svoje poročilo.

Resnost položaja se kaže v poročilu lista "Daily Mail", ki pravi, da poslaniško osebje v Moskvi že pospravlja svoje stvari, ker pričakuje, da bo nenadoma odpoklicano.

V diplomatičnih krogih prevladuje mnenje, da je prelom neizogiben, ker sovjetska vlada ne ugodno angleški zahtevi, da izpusti šest angleških podanikov, temveč jih hoče postaviti pred sodišče. Kazen za njihov zločin je smrt.

Po svojem prihodu v London je bil poslanik Sir Ovey takoj odpeljan v urad zunanjega ministrstva. Takoj nato so se pričele priprave za kabinetsko sejo.

Moskva, Rusija, 4. aprila. — Alan Monkhouse, načelnik Metropolitan-Vickers Company in konstruekijski inženir Charles Nordwall sta bila obveščena, da se bosta morala zagovarjati zaradi obdolžbe špijonaže in pokvarjenja strojev.

Oba inženirja sta bila proti varščini izpuščena na svobodo, medtem ko se njihovi štirje tovariši nahajajo v ječi. To so: William H. Thorton, A. W. Gregory, William MacDonald in John Cushman. Kot najvišjo kazeno za tak zločin določa sovjetska postava smrt.

Ruska vlada zatrjuje, da so angleški inženirji izdelali zaroto, da razbijajo veliko elektrarno v bližini Moskve. V zaporih je tudi 25 Rusov pod obdolžbo, da so bili udeleženi pri tej zaroti.

DRŽAVA MICHIGAN GLASOVALA ZA PREKLIC

Detroit, Mich., 4. aprila. — Pri večerajnjem javnem glasovanju so se volileci z ogromno večino izrazili za preklie 18. amendmenta.

Na državni konvenciji, ki se bo pričela v ponedeljek, bodo nasprotniki prohibicije s suhači v razmerju 70 proti 30.

Država Michigan je prva, ki je sklicala državno konvencijo za preklie 18. amendmenta.

FARMER USTRELIL ŽENO. SINA IN SAMEGA SEBE

Grand Haven, Mich., 2. aprila. — Farmer Louis Paul je sinoči podolgem družinskem prepiru ustrelil svojo 45 let staro ženo in 25 let starega sina.

Nato je pobegnil v gozd. Ko so se zasledovalci približali njegovemu skrivališču, so ga ustrelili.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
115 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Da celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Da pol leta	Za izposojstvo za celo leto	\$7.00
Da šest let	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejajo bivalne naznake, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-3878

MUSOLINIJEV NAČRT

Evropski in drugi državniki so se v zadnjih letih lotili nekega posebnega opravila. Začeli so namreč sestavljati načrte za ohranitev evropskega oziroma svetovnega mira.

V to svrhu je bil ustanovljen Wilson Ligo narodov, ki se pa ni izkazala kot posebno uspešno sredstvo.

Ista usoda je zadela Kelloggov pakt.

Nato so se pojavili z mirovnimi načrti razni francoski ministrski predsedniki.

Pred dobrim mesecem je objavil angleški ministrski predsednik MacDonald načrt, ki naj bi, po njegovem zadržanju, zaščitil svetovni mir.

Ker so se skoro vsi oglašili, je jasno, da tudi Mussolini ni smel zaostajati.

Te dni je razbujal v svet, da je mogoče svetovni mir zaščititi na stroške nadsledstvenih držav, — predvsem seveda Jugoslavije.

Jugoslavija naj se razkosa. Ostale dele Slovenije naj pohopsata Italija in Avstrija; Hrvatje naj dobe samostojno državo, Madžarska Banat, Albanija bivšo Črnogoro in Hercegovino, Bolgarska pa dobrišen kos Južne Srbije.

— Le na ta način bo mogoče ohraniti mir, — pravi Musolini, toda Francija in Mala antanta mu bošta prekrizali račune.

Italijanski ministrski predsednik vztraja na stališču, da so bile pogodbe, sklenjene po vojni, nepošteno in da jih je treba revkirati.

Madžari naj dobe nazaj ozemlje, ki so se ga polastile Čehoslovaška, Romunska in Jugoslavija.

Dobro, pa naj ga dobe. Naj ima vsak narod tisto, kar mu po naravi in pravici pripada. Toda le tisto in nič drugega.

Toda če Mussolini zares pošteno misli in hoče poravnati krivice storjene po svetovni vojni, naj najprej pred svojim pragom pomete ter naj vrne Jugoslaviji Kras in Primorje.

Če je res tako pošten kot govori, da je, bo menda priznal da nimajo Lahi po teh pristno jugoslovanskih krajih nobenega opravka.

UNIVERZA ZA IZBRANCE

Po Veliki noči bo končalo v Nemčiji okrog 400.000 dijakov srednje šole. Ker seveda ni mogoče dati tolikemu številu srednješolcev primernih služb, bodo kajpada vsi nadaljevali visokošolske študije. To pa bi privedlo še do težje katastrofe. Zatorej je izdalo ministrstvo prosvete odlok pro-

ti prevelikemu pritoku srednješolcev na univerze. Posebna komisija bo odredila, kdo izmed abiturientov je sposoben za visokošolski študij, a kdo ni. Načelno ne bo nadaljevali zaprta pred temi, ki bodo odklonjeni, toda onih pravice ne bodo uživali kakor njihovi tovarši.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA-STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Din 200	Lir 100
Din 300	Lir 200
Din 400	Lir 300
Din 500	Lir 400
Din 1000	Lir 800
Din 2000	Lir 1600

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo se boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$5.00 morate poslati	\$ 5.75
" " "10.00 " "	\$10.85
" " "15.00 " "	\$16.00
" " "20.00 " "	\$21.25
" " "25.00 " "	\$26.50
" " "30.00 " "	\$31.75

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

New York, N. Y.

Misijon na Osmi cesti pri Sv. Cirilu je nad vse pričakovano dobro obiskani. Pripravevalne besede gospoda misijonarja (Rev. John J. Oman) segajo rojakom globoko v srce. Žele bi, da bi za njih ne zamudili nobenega dneva priti na Osmo. Opozarjam rojake in farane, da je glavna pobožnost zvečer ob 8. uri. V sredo, 5. aprila, bode po blagoslovu posebnih nauk za mladino, in sicer v angleškem jeziku.

Starši, pošljite svoje sinove in hčere ta večer. Ne boste se nikdar kesali ne Vi, še manj pa mladina. V petek, dne 7. aprila pa je po blagoslovu stanovski nauk za žene; v soboto, 8. aprila pa za moške istotako po blagoslovu. Ob 8. uri pa je splošen govor za vse vsak večer.

V nedeljo ob 8. zvečer slovesen sklep misijona z zahvalno pesmijo. Kesal se bode vsak, kdor se tako lepega misijona ne udeležuje.

Misijonski spominki se dobi vsak večer v cerkveni dvorani in se blagoslovajo zvečer po blagoslovu.

Rev. Hijancint Podgoršek.

župnik.

Saginaw, Mich.

Začela bom z delom, kakor vsak dopisnik. Tukaj v Saginaw, Mich. je čisto pod ničlo. Pričakujemo boljše čase kakor drugod.

Nadalje se zahvalim vsem Slovincem in Slovincem iz Saginaw in Bay City za evetlice, obiske in druga darila, ki so mi darovali. Ko sem bila na bolniški postelji zaradi moje hude operacije.

Lepa hvala tudi Mr. & Mrs. Jack Jane in Mr. Anton Kotar, ki so me prišli obiskat iz daljnega mesta, Cleveland, Ohio. Zelo sem bila presenečena. Mr. Kotarju se lepo zahvalim za lepo darilo in Mr. & Mrs. Jane pa hvala za tisti veliki pisani piri in še bolj za tisto, kar je bilo notri.

Ostanite zdravi! Glas Narodu želim veliko naročnikov.

Mrs. Frances Rant,

naročnica.

NOVA MODA ZA MOŠKE

Angleška dnevnik "Daily Express" in "Daily Chronicle" poročata, da se obeta moškemu spolu letos izredno pestra moda. Sestojala bo iz zelenih flanelastih blaz, iz škotsko barvanega jopiča iz kamelje dlake in iz vinske rdečih nogavic. K temu se bodo nasile bele kravate, ki bodo imele kvečjemu kakšno zelenkasto nitko.

Iz Slovenije.

Miroslav Pučelik umrl.

V Framu je umrl v 63 letu svojega življenja upokojeni šolski ravnatelj Miroslav Pučelik. Pokojnik je bil markantna osebnost v vrstah slov. šolnikov. Mnogo let je vodil ljudsko šolo v Krčevini pri Mariboru, pred leti pa je stopil v zaslužni pokoj ter se naselil v Framu.

Književnik Bogomil Vdovič umrl.

17. marca ob pol dveh je umrl v Ljubljani književnik Bogomil Vdovič. Duhovita satira je sršala iz njega, humorja je imel zdravega in pristnega na pretek, znal je mnogo jezikov, za slovenščino pa je imel čudovito ljubezen. Malokdo pozna tako dobro pravo pristnost in lepoto našega jezika kot on. — Sedaj ga ni več. "Stebrslovenščine". Sredi dela, kot je prevajal Lovčeve zapiske, ga je ugrabila smrt. Zaslutil je sam, da se bliža večnosti in zato na dan, preden je odšel v bolnico, poklical je duhovnika ter prejel sveta potopitno.

Bogomil Vdovič se je rodil 21. avgusta 1880 na Turjaku pri Vel. Laškem. Šolal se je v Ljubljani, kjer je po maturi služil v odvetniških pisarnah. Pred vojno je živel več let v Gorici in je bil tam med našimi rojaki obče znan. Ob mobilizaciji v začetku vojne je odšel na galisko, pozneje na soško fronto. Vrnil se je še pred koncem vojne kot invalid in je potem stalno bolehal. Po vojni se je posvetil izključno literarnemu delu.

Bogomil Vdovič je jezikovno predelal in opilil mnogo tujih rokopisov. Med temi nekatera obširna znanstvena dela. Znatno je število njegovih prevodov, ki pa krajših večina ni podpisoval. Prevajal je iz nemščine, češčine, italijanščine, francoščine, madžarščine, angleščine in zlasti iz ruščine.

Strojne tovarne odpuščajo delavce.

Iz Ljubljane poročajo: Če vzamemo rudarja, je med delavstvom nedvomno najhujša kriza med kovinarji. Število zaposlenih kovinarjev v Sloveniji neprestano pada in nikakor še ne kaže, da bi se to padanje kaj kmalu ustavilo. Do leta 1929 se je kovinska industrija prav lepo razvijala, od tedaj dalje pa strmo pada in sicer mnogo hitreje, kakor pa se je poprej dvigala. Tako da imamo sedaj, v začetku leta 1933 najnižje stanje delavcev v zadnjih sedmih letih. Sredi 1926 je bilo v Sloveniji zaposlenih nad 7100 kovinarjev zavarovanih pri OUZD (tovarne na Jesenicah tu niso vštete), leta 1927 nad 7200, leta 1928 nad 7800, leta 1929 nad 8500, od tedaj dalje pa je začelo to število stalno padati. Sredi leta 1930 je bilo zaposlenih že samo 8300 delavcev, sredi leta 1932 zgolj 6300, v januarju leta 1933 pa samo 6169. V teku enega leta, od 1931 do 1932 je izgubilo v Sloveniji nad 2000 kovinarjev službo, ali dobra četrtina vseh. Sedanje stanje je tako, da je več kot vsak četrti kovinarski delavec (večina jih je kvalificiranih) brezposlen.

Hud udarec kovinarjem so bili te dni zopet odpusti pri Strojnih tovarnah in livarnah. V normalni dobi bi ti ljubljanski podjetje moglo zaposliti okrog 600 delavcev, je pa že večkrat izvršilo redukcije delavcev. Največja redukcija je bila izvršena te dni, ko je podjetje poslalo domov 140 delavcev in sicer je odpustilo 40 delavcev stalno, 100 delavcev pa je podjetje poslalo na dopust in nihče ne ve, ali se bodo ti kdaj vrnili zopet na delo. Pri Strojnih tovarnah in livarnah so odpusti še večji, kakor sorazmerno v vsej kovinski industriji in najbrž ni vzrok tem številnim odpustom samo kriza. Delavstvo trdi, da je temu krivo tudi mnogo vodstvo podjetja. Strojne tovarne in livarne so tik pred tem, da sploh ustavijo svoj obrat. To bi pomenilo katastrofo za 400 ljubljanskih delavskih družin. Posledice so bile grozne. Že sedaj imamo v Ljubljani nad 2000 družin, ki so navezane le na javno podporo in kje naj potem vzame kruha še nadaljnjih 400 družin? To je vprašanje, na katero ni tako lahko dobiti odgovora.

Zasledovari zat, tihotapec in napadalec aretiran.

Varnostne oblasti so že dalj časa zasledovale nekega Franca Košnika, doma iz Tržiča, brezposelnega pohajkača, ki se je najrajši pečal s kakimi prepovedanimi posli. Tako ima na vesti več tatvin, pečalke se je s tihotapstvom saharina na Jesenicah in je neke prilike napadel nekega gostilničarja itd. Košnik pa se je znal izogibati njemu nevarnim krajev, zlasti Jesenic in Domžal, kjer so poznali njega in njegove grehe. Zato pa se je tembolj brez skrbi kretal po Kranju in okolici. Vendar tukaj, kolikor je znano, ni naredil še nobenega pregreška. Zgodilo pa se je, da so kranjski orožniki, ki so imeli nalog zasledovati Košnika, če pride v njih rajon, zanj zvedeli in ga aretirali. Izročili so ga pristojnemu sodišču v nadalnji postopek. Košnikova aretacija je povzročila precej zanimanja, ker so ljudje, ki so videli aretirane v spremstvu orožnikov, zagnali zvečer hrup, da je Košnik nekegr v gostilni ubil, kar pa seveda ni res.

Vlom v Dobu.

Ponoči so neznan vlomilec vtrli v trgovino trgovca in župana Ivo Detela v Dobu. Ivo Detela ima dve hiši, ki sta druga od druge oddaljeni le par korakov. V eni se nahajata trgovina in trafika, v drugi pa občinski urad in spalnica. Ko odidejo ljudje spat, v hiši, kjer je nastanjena trgovina, ni živih duš. To je moralo biti znano temnim elementom, ki so izrabili to priliko in vlomili. Trgovina ima dvojne vrata. Zunanja vrata so odprla s ponarejenim ključem, notranja so pa s silo vlomili. Pobrali so razne predmete. Specijalizirali so se pa na kavo in sladkor. Poleg tega pa so postale njihove plen vse vrste cigarete in tobak. Skupna škoda, ki jo Detela radi vloma trpi, znaša okoli 3000 Din.

Skupna teža ukradenega blaga je okoli 80 kg, kar priča, da vsega tega ni mogel odnesti en sam vlomilec, temveč jih je moralo biti več. Preiskava za storilce je v polnem teku, vendar je zaenkrat še brezuspešna in za neznanimi storilci ni nobenega sledu.

Aretacija nevarne aleparke.

Litijaki orožniki so na obhodu proti Primskovem na neki samotni kmetiji izsledili že po "Polletjskem dnevu" zasledovano Matijo Streharjevo, ki je zagrešila še razno goljufije. Streharjeva pa se peče tudi za tihotapstvom, še večjo škodo pa povzroča na ta način, da govori lahkovernim ljudem o vseh mogočih velikih kupcih in

da potem, ko je lahkovernim revežem z najbolj živimi barvami opisala, kako nevarno je shranjevati denar doma ali pa v kakem denarnem zavodu, pobira od njih tudi velike deleže za svoja kupčijska podjetja. Mimorede se peče tudi s tihotapčenjem saharina, izdaja pa se ljudem za delničarke velikih podjetij in je s svojimi lažmi hribovcem okrog Litije baje izdajala že vsote, ki gredo v tisočake.

Iz Jugoslavije.

Strahovit boj z modrasmi.

Kraški svet okoli Obidrskega jezera, ki hrani v sebi toliko znamenitosti, kakor le redkokateri drugi kraj jug. države, je obenem tudi znameniti po izrednem številu strupenih kač vseh vrst, ki so znane v Evropi. Žrtvi te nadloge sta te dni domala postala dva kmetiska delavca, ki sta v bližini Struge prekopavala njivo, ki sta se z vsemi močmi konaj, komaj obranila nevarnih strupenic.

Pri delu sta zela tik pod rno na velik klobčič kač. Grigorija Smiljanič, ki je s rovnico razkril klobčič, je prestrašen odskočil. Ker se je pa klobčič začel razvzlatavati in so kače druga za drugo začele sikati proti njemu in njegovemu tovarišu, jima ni kazalo drugega, kakor z rovnico po njih Delati sta morala silno urno, ker so se večje kače že začele zaletavati proti njima. Po precej dolgem boju sta le zmagala. Nj manj ko 48 velikih modrasov je ležalo ubitih pred njima, drugi pa so se razbežali.

Naslednji dan sta Gligorije in njegov tovariš nadaljevala kopanje na njivi. Bila sta brez skrbi, prepričana, da sta prejšnji dan razgnala vso kačjo zalego. Toda zmotila sta se. Nista dolgo kopala, ko sta našli na se veliko večje gnezdo. In po nesreči je Gligorijev drug z rovnico zamahnil naravnost v gnezdo in tako kače takoj razdražili. Glava ob glavi se je začela dvigati klobčič se je začel razvzlatavati in vse je kazalo, da se bodo kače kar vsule nanju. Kakor blazna sta nesrečni začela mlatiti z rovnici po kačah, bila in tolkla sta, da jima je znoj v curkih lil po obrazu, in če bi se ne bilo večje število kač razbežalo, bi bila opešala. Edino to ju je rešilo.

Ko sta se po tej hudi borbi nekoliko oddahnila sta začela šetiti ubite kače. Šele tedaj sta prav spoznala, v kaki nevarnosti sta se nahajala. Našla sta jih nič manj ko 187 mrlčev. Če se prišteje še 48, ki sta jih ubila prejšnji dan, sta torej vseh skupaj ubila 235. Koliko pa se jih je še razbežalo?

Razumljivo je, da nista hotela več delati na njivi. Vrnila sta se domov in povedala gospodarju. Ta je iskal nato drugih delavcev, toda nihče ni hotel iti delat v "kačje carstvo", kakor je ljudstvo hitro krstilo tisto njivo. Hodili so pač ogledovat in preštavat pobite kače. Za rovnico pa nihče ni hotel prijeti. Obenem pa se je takoj raznesla po vsej okolici Strage govorica, da mora biti na tistem kraju zakopan ogromen zaklad, katerega stražijo gadje in modrasmi. "Kačji car s svojo vojsko", če ni pod tisto njivo celo cel začaran grad.

Čudno je res, da se je zbralo na tistem prostoru toliko kač. Morda zato, ker jim je bil ta solnčni kraj posebno ugoden in jim je, kakor pravijo kmetje, nudil več hrane, kakor pa sosednji kameniti svet. Vsekako pa se mora reči, da toliko kač števila kač niso, kolikor je znano, vsaj v jug. državi še nikjer opazili. Najmanj pa v enem samem gnezdu.

LEVJA REVOLUCIJA V CIRKUSU

V cirkusu Krone, ki trenutno gostuje v Monakovem, sta se primirila v zadnjem času dvakrat zaporedoma razburljiva incidenta. Pri predvajanju točke z večjo skupino levov po krotileu Kloseju so si levi skočili v dlako. Ko jih je skušal krotilec pomiriti, so naskočile zverji njega. K sreči je imel Klose dovolj hladno kri, da je obakrat obvladal položaj. Vzrok levje revolucije je spomladansko prenesljanje krvi, ki napravlja leve izredno občutljive in razburljive, tako da mora biti krotilec na preži pri živilih, ki so sicer krotke in poslušne.

Peter Zgaga

PREDVELIKONOČNA ZGODBA.

Naslednjega jutra ni budil stojih kokodajsk. Sklenil je celo, da nobene več ne pogleda. Nezvesto so mu bile vse tri; o tem je bil trdnopripravljen.

Same so vstale že precej pozno, in ko so zagledale petelina, se jim je revež zasmilil, ker je bil ves zasvinjan in povaljan.

Ker ni bilo zlobe v njihovem srcu, pač pa samo iskrena in udana ljubezen, so ga začele lepo nagovarjati, on jim je pa pre obračal in se ni zmenil za nobeno.

— Kaj mu je? Kaj mu je? — so ugibale.

V štirindvajsetih urah se je tako spremenil, da je bil jedva senca prejšnjega korenjaka.

Njihova vest je bila čista in zato je bila njihova žalost še večja. Ljubosumna petelina je nehoteno gnalo h kupu prekuhanega rži, katero je bil gospodar iz kotla stresel za hišo.

Česar se ni nikdar drznil storiti in kar je svojim tovarišcem odločno odsvetoval, je storil v neizmernem obupu. Načrt se je rzi, da ga je nekaj časa kar po eni nogi neslo, nato je pa za plotom emahnul, odprl kljun in začel zavijati oči.

To je usoda, to je prekletstvo ljubosumnosti.

Vzel je pač za vzgled nekatero moške, ki slutijo v svojih zakonskih ženah neznanske pregrehe, pa namesta, da bi se prepričali, v koliko je njihova slutnja utemeljena, poiščejo tolažbo v nesrečni pičaji. Nakrečejo se ga sicer, toda tolažbe nikakor ne najejo.

Zato ti pa resno svetujem, dragi rojak: če ti gloje v srcu črv ljubosumnosti, ne bodi tako neupameten, kakor je bil naš petelin. Prepričaj se prej, predno boš počel kako neumnost. Vse svoje slutnje natančno pretehtaj in jih skušaj utemeljiti, pa ne bo dolgo, ko boš padel pred njo na kolena in zajecal: — Nikar mi ne zameri, draga moja, krivico sem ti delal. Odpusti mi, če moreš.

Vidiš, tako delajo pametni ljudje, ne pa kakor je storil petelin.

Zaužita rž je začela delovati. Strahotne misli so se podile ubogemu petelinu po glavi. Predvsem vrhan behar ruvenih, zelenih, rjavih, rdečih, srebrnih in zlatih jaje. V svoji petelinji pameti je domneval, da so ta pestrobarvna jajca nepobiten dokaz kurje nezvestobe. In koval je in koval črne načrte. V blodnih sanjah so se mu prikazovali črni, rdeči, rmeni, zeleni plavi srebrni in zlati petlini. Oh, kako neusmiljeno jih je preganjal, kako neusmiljeno je mikastil zapeljivce.

Proti jutru se je pa nekoliko pomiril in trdno zaspal.

Prebudil se je, ko je bilo solnce že precej visoko. Zaspano je pogledal v glavi mu je ropotalo, ves život ga je bolel.

Zarka svetloba vsenakrog. In zdelo se mu je, da vidi kar dvojce solne: eno nad desnim, drugo pa nad levim plotom dvorišča. Na desni je bilo krvavordeče solnce nebeško, Zarka svetloba na levi pa ni bila solnce, pač pa sososedov pav, ki je bil skočil na plot in razkošil svoj pisani rep v vsem veličanstvu.

Plemeniti živali je odseval rep v rmeni, zeleni, rdeči, plavi, sivkasti, zlati in srebrni barvi.

Petelinu so delovali petelinji možgani z mrzlično naglico. Barvo velikonočnih pirov, ki jih je videl v peharju na kuhinjski mizi, je koj spravlil v zvezo z barvami pavovega repa.

Vsa kri mu je šinila v greben. Parkrat je podrgnil po pesku, da si je nabrusil kremplje in se s krikom: — Zapeljivce! — zaprašil v pava.

Tak, ti si mi hodil v zelje! Tak, ti si mi hodil v zelje! Na! Na! Da boš vedel, da boš pomnil.

Dvakrat je koljunil in mu izključoval oči, v tretje ga je pa v vrat vseknil, da je brizgnila kri daleč naokrog.

Pav se je parkrat stresel in o-mahnul s plotu mrtev na tla.

Ljubosumna petelina je gosposidna še istega dne zaklala. Še v zadnjem trenutku je bil prepričan, da so mu bile njegove tri lepe in bele kokoške nezveste.

S tem se pa tudi konča ta žalostna predvelikonočna zgodba.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RUDOLF KRESAL:

TUKON

Zdaj sem že pol leta zelo sam in brez dela. Morda mi je treba le še nekaj dni, da se povsem izgnanim, utonem v množici brezdomnih. Že skoro vsi hodimo le še molče drug mimo drugega, vsak s svojo mislijo in bolečino, ki jo pa vsi poznamo. O, kako dobro jo poznamo. Nemara se prav zaradi tega pogledamo le v toliko, da se z očmi pozdravimo. V napeto smo si. In najhujše je to, da smo pahnjeni v reko sivo, ubijajočo praznoto. Izgubili smo sanje in se prelevili v zahrbtnje zveri.

V naših očeh je glad.

Prav zadnji čas se tega hudo zavedam. Svojege pogleda, oči, ki gledajo z eno samo željo, ki je od dne do dne bolj brezupna. Pa vendar mi je ta obup nenadoma čudno lahek. Misli so nekam razbite. In skoro veseli me, da smo si ljudje pokazali zobe — ljudje, ki se pehajo od jutra do večera in vse noči za nekim soncem.

Vzhaja in zahaja. Ne, kako daleč poznamo to čudovito dejstvo. Saj sonce gre zmagovito mimo nas. Prav nič božjega ni v njem, nič veselja. Tako nam je, kakor da nas ne ljubi. Pa saj je le nema priča našega boja. In zato se mu nasmijamo, ga imamo radi, ker je kljub svoji moči samo nema — priča.

Tako čudni smo — mi.

Na sonce in na sanje mislim. Vse je tiho, tako lepo tiho v svetu enega samega človeka.

Saj vem, zakaj sem tak. — Le narj: mislim, ki jo srečujem vsak večer. Hodim mimo ljudi in jih ne vidim. Nje pa ne izgrešim nikoli. Kadar mislim naujo, mi je, kakor da sem na veliki beli samotni skali kraj morja in počivam. Sonce zahaja. V krvi zapadnega neba je morda sree. V zlatu vzhoda krvavi in se že veseli prihajajoče noči.

Potem pride ona, o kateri sanjam.

Tema je že, ko se mi nasmehnejo njene oči. Čestnega trusa ni več in tudi ljudi ni več mnogo.

Ona hodi iz mesta, morda domov, mora h kaki prijateljici ali kam drugam. Bržkone pa ima kje na robu mesta nočno službo, da skljuje v dve gube strni do polnoči ali še dalj v stroj. V tiste mračne, mrke ploščice z ravnimi črkami, ki ji iz oči in iz drobnih belih prstov pijejo uro za uro kri.

Ne, ne — ne morem se motiti. Tipkarije je. Kaj more biti tako

bledo, zamišljeno dekle, z velikimi sanjajočimi očmi, kakršne ima ona, kaj more biti drugače kakor tipkarija? —

Snoči, ko me je ugledala, se mi mogla ubraniti čudnega nasmeha. Ne vem, kako sem iznenada mogel začutiti zaradi tega njenega smehljaja smutno utrujenost. Potem pa me je bliskovito dvignila misel, da uje že nekaj trenutkov več ne bo. V luči svetilk se mi je zazdela v svojem do kolen ji segajočem belim kožuhovinastem plašču kakor bitje iz nekega drugega sveta. Gledal sem za njo, dokler ni utonila v temi.

Zdaj vem, da še nisem povsem izgubljen. — In da v mojih očeh ni samo glad. — Morda bo še vse dobro. Morda, morda —

V njenih očeh sem videl trepetajočo lesket, preko obraza razlit rajski mir, tiho vdanost v nekaj, česar ne morem doznati, ne morem domniti. Te vdanosti, ki krije v sebi morda razbesceno morje, trpljenje, ki ne pozna uthe, ali pa veselje, ki ničesar ne potrebuje. Ta njen svet, ki diha v mene in mi vrača življenje, v katerem se zdaj giblje ona kakor srebrna megla sredi noči preko velike tihe ravnine, po kateri me vodi iz sivih, trpkih dni v čudežno svetlobo, mene, ki mi je sonce časih strahotna kletev, noč ubijajoča bolečina, ki sem pogosto brez duše in brez srea.

O, glad mi časih daje željo, da bi pil kri z vampirsko slo. — Pa zdaj, zdaj tega več ne mislim. Kakor da sem na vse hudo pozabil.

T u k o n !

Ne vem, odkod je. Ne poznam je. Morda je zvok dveh neznanih kovin, dveh križajočih se glasov, ne razumljivih besedi.

Takrat, ko sem ji bil pogledal v oči, sem iznenada v sebi zaslišal to besedo, ki mi ne gre iz spomina, ki pozvanja, kakor da me hoče opominjati, naj ne pozabim srečanja — z njo!

T u k o n !

Kaj naj pomeni? Zaman ugibljam. Zaman iščem jasnega pomena tej besedi vsebine, da bi ji dal izraz. V sebi vem, da je v njej začetek neki svet, moj svet. Ali iz seba ne morem dati — Tukon — Tukon — Ne, ničesar ni v tej besedi, katere vsebina ni mogla biti blizu še komu drugemu. Le čuden zvok, nekaj svetlega v neskončnem mraku. Ali v tem mraku, ki me obdaja kakor svinec, zvoni, nenehoma zvoni. Morda njen smeh. Slišim, kako nekdo kliče: Tukon! In vidim njo, ki se smehlja, njene oči.

velike, svetle vprašujoče oči drobne, rdeče ustnice, srebrno meglo sredi noči, in čutim ves tisti skrivnostni svet ki prehaja iz njene birtje v mene, ki daje mojemu življenju novo silo, novo polnoto. O, to mi je dovolj. Potem dovolj. Zelo sem utrujen.

Dnevi teko. Prav za prav poteka jo večer. Vsak dan me je bolj strah. Tudi vid mi peša! Vendar je kljub vsemu neko čustvo sree vsak dan močnejše. Vsi dnevi so polni nje. In v vseh nočnih sanjah je njena počoba — en sam odrešujoč smehljaj.

Foginem. To vem. Ne vzdržim. Vsega ne vzdržim.

In mojih oči gleda glad.

Mislím, kako bi bilo, če bi se mi približala — jaz njej! — se ustavlja pred menoj! Da, ona! Ne jaz! — Ne jaz!

Bojim se. Nečesa se zelo bojim. Morda tega, da se vse ne razlúni, da se sanje ne razprše v nič, da Tukon ne razpade v mrtve črke, da ne izgubi svoje vsebine, se ne osmeši, da se ne razgali v nepravem trenutku.

In če se mi približa? Tedaj se utege prepititi, da duši onemita. Da sredi noči zagori sonce in požge v viharju ognja rajni telesi.

Glas Tukona utihne.

Iz vseh kotov bo čuti pridružen stok.

Njene velike, sanjajoče oči uganejo in njih pogled bo bič, s katerim bo vpraševala:

Kaj se je pripetilo, da je zdaj vse tako pusto in prazno? Kaj je?

Daleč neke se izgublja Tukon. Ne želim si, da mi pride blizu. Ne, bilo bi blazno. Le njen glas bi rad slišal, njen glas, pa naj si bi bil pamenjen čemurkoli, komurkoli.

Vsak žive zase mi trepeče zaradi nje. Njo vidim vsak večer.

BOLGARSKA MAMILA

V mestu Radomir pri Sofiji so odkrili te dni tajno tvornico za izdelavo mamila, ki so obstojala po večini iz heroina in morfija. Ta mamila pa so skrivaj izvažali v inozemstvo. Nad 100 kg blaga so zaplenili. Osebe je bil sestavljen iz različnih narodnosti, med njimi kajpada tudi Grki in Armeni.

Naši v Ameriki.

V soboto, 1. aprila se je pripetila v Homer City, Pa. velika nesreča. Rojaka Frank in Mary Gorican sta se vračala iz mesta, kamor sta šla nakupovati potrebne stvari. Na potu proti domu sta na križišču Buffalo, Rochester & Pittsburgh železnice zadela v tovarni vlak. Vlak je takoj vstavljal ter ju odpeljal v bolnišnico v Indiano, Pa., pa sta že na potu v bolnišnico podlegla poškodbam.

Zapuščata dve hčerki: Mary, 13 let, in Frances, 11 let. — 27. marca okrog 4. ure popoldne je našel najmlajši sin Raymond svojega očeta Franka Švigelja v kleti njihovega stanovanja v Milwaukee občenega in v zadnjih zdihljajih. Od groze odrevenel je, sicer imel mladi deček še toliko prisotnosti duha, da je skušal prerezati vrv, a razočaran je spoznal, da to ni vrv, temveč povita električna žica. Poklical je nemudoma pomoč, a bilo je že prepozno. Nesrečni oče je umrl na poti v Emergency bolnico. Najbolj čudno pri žalostnem dogodku je bilo to, da nesrečnej malo trenutkov pred obupanostjo čimom ni kazal nobenih znakov duševne potresti. Nasprotno, svojemu bratu Louisu in svakinji Mary Zajc, ki sta bila malo prej pri njem na obisku, je kazal vedro lice in se razgovarjal z njima povsem nepričljeno. Omračiti se mu je moral um hipno, ko je storil obupno dejanje. Pokojni Frank Švigelj je bil star 49 let, doma iz vasi Buške pri Škofjancu na Dolenjskem ter je bival v Ameriki 25 let in sicer ves čas v Milwaukee. Njegova soproga je bila za časa tragedije na obisku pri bolni nečakinji.

ZADNJA KRALJICA

Mednarodni odbor, ki je lani priznal turško lepoto, za najlepšo med vsemi, je na ta način hotel izraziti priznanje zmagi turške žene v borbi za samostojnost in enakopravnost. Šaj sešle pred kratkim so bile zaprte vse življenjske doma. A udeležba Turčije pri tekmi lepote je izvala veliko ogorčenje med ljudstvom in izobrazenci. Poleg starokopitnežev so smatrali tudi marksisti prištati novih razmer, da nikakor ne sme Turčija povsod slepo slediti Evropi, četudi daje ta slab zgled. Kemal Paša je upošteval splošno razpoloženje in odredil, da se ne bo nikoli več udeležila Turčija mednarodnih tekem lepote. Sedanja "Miss Turčija" in "Miss Vesoljstvo" je zadnja kraljica lepote v svoji domovini. Kljub temu je izkoristila Turčija njen uspeh. Kariman Hafis Hanum potuje zdaj po Evropi kot zastopnica turške samoprodaje tobaka in drugih izvoznih pridelkov. Obiskala je Nemčijo, Avstrijo, Zednjene države in povsod ponuša vzorec turškega blaga: cigarete, smokve, rozine, likerje in dr. Na vseh njenih letakih in oglasih je natisnjena njena slika z napisom: "Miss Vesoljstvo vas vabi med svoje odjemalce". Trgovski uspeh Kariman Hanume je nadkrilil vse pričakovanje turške režije.

LIEBMANNOVE PIVOVARNE IMAJO PREDNOST.

Liebmannove pivovarne v Brooklynu so vedno zavzemale vodilno mesto. In tudi v sedanjem času, ko je izdelovanje dobrega piva dovoljeno, niso zaostajale za drugimi.

Te dni je bila natočena prva steklenica šumečice pijače iz ogromnih sodov v Liebmannovi pivovarni. S tem dohodkom je bila v zvezi kratka, toda značilna proslava. V navzočnosti izvršilnih uradnikov pivovarne, je pritiskal predsednik Ernest Obermeyer na vzmet, in stroji za polnjenje steklenice so začeli obratovati. Po štirinajstih letih je začelo teči pivo, vsebujoče tri in eno petino odstotka alkohola, v steklenice.

Mr. Obermeyer je rekel: — Začenši s današnjim dnem, bomo napolnili pol milijona steklenice. To bo zadostovalo, da se utiša želja žejnih Newyorčanov. Še par vprašanj glede kontrole morajo rešiti državne oblasti, nakar bo prodaja dobrega piva dovoljena.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

JAPANSKO PRODORANJE V DŽEHOL

Rezerviranost veselj napram dogodkom na Daljnem vzhodu in brezuspešno prizadevanje Društva narodov rešiti mandžursko vprašanje, ima globlje vzroke, ki širši javnosti v Evropi niso znani. Banditizem igra pri konfliktu med Japonsko in Kitajsko podrejeno vlogo. Dejstvo je, da so proglasili Japanci ob ustanovitvi države Mandžurije pokrajino Džehol za del novor države, ker leži za kitajskim zidom in je gospodarsko, pa tudi zemljepisno zvezana z Mandžurijo. — Prej je bila ta krajina v okviru province Čili z glavnim mestom Pekingom, leta 1914 je pa prišla pod posebno upravo.

Mandžurska dinastija si je izbrala glavno mesto Džehola Čengte ali tudi Džehol za poletno rezidenco. Od Pekinga je to mesto oddaljeno 130 milj. Mesto, pričarano iz mongolske pušče, je postalo kitajski Versailles in Fontainebleau ob enem. Tujei občudujejo krasne palače, sve-tišča in kopijo alhaskega samostana Potala. Zdaj je vse to razkošje prepuščeno naravnim elementom. Ogromne cesarske rezervacije, lovi, gozdovi in stepe so v rokah kitajskih kmetov, ki prodirajo vedno dalje v Mongolijo in proti rodovitnim dolinam prave Mandžurije. Tu se je bil zadnja leta boji Kitajcev za rešitev Mandžurije, ki so jo korumpirani vladarji kos za kosom predali agresivnim Japoncem.

Ključ k mandžurski politiki so železnice. Rusko-kitajska vzhodna železnica je prevažala bogastva severne Mandžurije v Vladivostok. Japonska južnomandžurska železnica s svojimi stranskimi progami in industrijskimi podjetji je pa odvažala bogastva juga in srednjega čela v Dairen, ki danes tekmuje z drugo mesto v važnosti kitajskih pristanišč s Tientsinom. Leta 1923 si je prilastila Kitajska 1500 milj železnice v Mandžuriji, toda od teh je bilo zgrajenih komaj 400 milj s kitajskim kapitalom. Južnomandžurska železnica je imela takrat 700 milj proge. 146 milj je bilo pa kitajsko-japonskih. Po korupcijskih klavzulah v kitajsko-japonski pogodbi iz leta 1905 Kitajska ni smela graditi konkurenčnih in z južnomandžursko železnico paralelnih prog in epla vrsta projektiranih prog naj bi bila zgrajena tako, da bi imel japonski kapital vodilno kontrolo. Tako se je zgodilo, da je že leta 1928/29 južnomandžurska železnica faktično kontrolirala okrog 1500 milj proge. Poleg tega je japonski kapital zgradil tudi podaljšek proge Čancun—Kirin—Tanhua do korejske meje. Ta proga je zdaj dograjena in zvezana s progo Kainai—Seišin. Seišin je korejsko pristanišče tik pod Vladivostokom v bližini je pa tudi pristanišče Rašin.

Pogled na zemljevid nam pokaže, da obvlada južno in srednjo Mandžurijo Dairen, vzhod, stisnjen v trikotnik Čancun, Seišin—Antung pa gravitira gospodarski vsaj v Džeholu, notranji Mongoliji in severozapadni Mandžuriji. Ta sistem ima za bazo pristanišče Hulatao. Hulatao blizu Jinkau leži na sproti zalivu Liaotung in bo v bodoče nevaren tekmeec Dairena. Tu morje nikoli ne zamrzne in v pristanišču je prostora najmanj za 19 velikih parnikov.

Kitajci so zgradili tudi Japoncem nevarno progo Tukušan—Tunglián, dalje so projektirali progo Tunglián—Čengte, nankingska vlada je pa hotela zgraditi progo, ki bi vezala Peking z mestom Čengte, Kitajska je projektirala tudi priključek k temu sistemu progo Ciekler—Heiho, ki bi se končala blizu Blagovestenska. Ta proga bi bila dvakrat tako dolga kakor južno-mandžurska in z njo tudi paralelna. Kitajci so zgradili tudi progo Hulan—Hailan, od kočor so hoteli zgraditi progo do Mergena na projektirani progi Ciekler—Heiho.

Izvemli zadnjo so Japonci protestirali proti vsem zgrajenim in projektiranim progam, ker so bile paralelne z južno-mandžursko ali pa so ji konkurirale, kajti Kitajskajih je hotela zgraditi brez japonskega kapitala. Kitajska se je baje izmikala svojim obveznostim, ki jih je prevzela po pogodbi, pri projektu progo Tancun—Čengte je pa

NOV SVETOVNI JEZIK

Petdeset odličnih angleških razumnikov, profesorjev, pisateljev in politikov je pred nedavnim podpisalo manifest, v katerem zahtevajo uvedbo splošnega svetovnega jezika, ki bi zavladal med vsemi sloji vseh kontinentov; ta svetovni jezik pa naj bi bila takozvana bazična angleščina, ki je že sestavljena do najtanjše podrobnosti. Z esperantom ni torej nič, prav tako ne z idom. Pa tudi vsi ostali mnogostevilni umetni jeziki zadnjih desetletij so propadli. Med mnogimi odličniki, ki so podpisali imenovani manifest za bazično angleščino, so Bernard Shaw, H. G. Wells, Vickam Steed, Julian Husley itd.

Bazična angleščina, kaj je to? Vsekakor smo o njej mnogo manj slišali, kakor o esperantu ali idu. Vendar trdno verujemo podpisane manifestu, da bo imel ta novi jezik mnogo več uspeha, kakor vsi njegovi predniki. Prednost bazične angleščine je v tem, da so bili ostali svetovni jeziki umetna tvorba, dočim predstavlja bazična angleščina nekaj naravnega; nič drugega kot naravno angleščino, toda pocrnčeno, zatorej čudovito lahka.

Pravi osovrateli te bazične angleščine je cambriski profesor Mr. Ogden. Vendar pa ni ustvaril tega jezika v nekaj mesecih. Ta jezik obstoja že deset let in šteje številne pripadnike po vsem svetu. Tudi ni bil sam Ogden, ki je sestavljal besednjak in slovnico, marveč cel štab angleških, francoskih in ameriških sodelavcev je pomagal graditi pri težki gradbi novega jezika. Zatorej je slovar tako čudovito okrašan in slovnica otroško lahka. Na vsem svetu imamo 1500 različnih idiomov. Samo Indija jih ima 200. Zatorej je absolutno potreben za medsebojno razumevanje narodov skupni pomožni jezik, ki pa ne sme materinemu jeziku prav nič škodovati. Nad 100 umetnih jezikov, ki so bili do danes predlagani, ni izpolnilo nob. Esperanto je dosedaj žel največje uspehe. Toda tudi ta ni mogel zavežavati vsega sveta, marveč so ga uporabljali le nekateri krogi.

Vsi ostali svetovni jeziki so propadli, večina izmed njih, n. pr. volapik, so popolnoma pozabljeni. Med živim jeziki je angleščina najbolj razširjena. Okrog 400 milijonov ljudi jo govori. Zatorej je bila prva naloga novih propagatorjev, da čim bolj poenostavijo slovnico in skrajšajo besednjake. In tako se je stopnjevalo. Povprečni Anglež potrebuje za razgovor okrog 5000 besed. V angleški literaturi pa jih je najmanj štirikrat toliko. Ustanovitelji bazične angleščine je torej začel črtati besednjak, besedo za besedo, katere je nadomestil z lažjimi. In končno je ostalo v slovarju le še 850 besed. Pa kakor trdijo častilci bazične angleščine, zadostuje je te besede popolnoma. Z njimi s dajo izraziti tudi najsutilnejše misli. Prevodi klasičnih pesmi v bazično angleščino zvane lepše in so polnejše melodike kot pa v originalu. Podobna je tudi slovnica, ki je najenostavnejša izmed vseh jezikov, redneirana in oproščena vseh balastov. Povprečen človek, ki se dnevno dve uri bavi z bazično angleščino, bo znal novi jezik v štirih tednih....

PEŠ IZ KITAJSKE V RIM

Te dni je prispel v Milan mladi katoliški Kitajec, katerega imenujejo italijanski časopisi: tekmeec Marka Pola. Imenuje se pa Jožef Uej. Peš se je odpravil iz Penanaga v januarju 1931. leta z namenom, da prirova v Rim. Sleherni dan je prekoratil 20 do 30 km. — Prepotoval je Kitajsko, Siam, Birma, Indijo, Perzijo, Malo Azijo, Marseille, odkoder se je vkrčal v Švico, odtod pa v Italijo. Nekaj časa bo ostal v Assisiju, potem pa v Rim — k papežu....

Japonsko sploh ignorirala. Če bi se mogla Kitajska uspešno boriti, bi o koncesijah sploh ne bilo govora. Ker pa ni krepke pesti, tam tudi vseile ne morejo posredovati, čeprav so bile koncesije tako zamotane in klavzule tako tajne, da Kitajska o njih baje sploh ničesar ne ve in da se da o njihovi pravilnosti dvomiti.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

KAČE NAMESTO MAČK

Kdorkoli stopi na cejlonski tla, bo na vseh koncih in krajih opazil veliko število podgan, ki uničujejo pridelke prebivalstva. Nekateri pogane merijo nad 30 cm, zatorej si moremo misliti, koliko škoda napravijo po raznih trgovskih skladiščih. Cejloneci so že na vse načine poskušali, da bi se rešili neprijetne nadloge; naročili so že cele skladovalnice raznihstrupov, nič ni pomagalo. Potem so uvozili na tisoče mačk, toda prehitro so se radi lahkega lova poleenile. Končno so naročili kače. Posebno ženski spol neke vrste kobre, ki nimajo strupenih zob, je prikladen za ta posel. Danes skoro ni več hiše na Cejlunu, kjer ne bi imeli te "domače živali". Na trgu so na prodaj ti kačji čuvaji kakor pri nas sveče na stojnici. Za tujca, ki še ni bil na Cejlunu, je pa neprijetno čustvo, če se zjutraj zbudi, pa mu ob nogah leži meter in pol do dva metra dolga kača....

BURLEY TOBAC IZ KENTUCKYJA

"Direktno od pridelovalca do vas"

Kentucky Burley tobak je smetana najfinjših pridelkov, ki jih mora pridelovalca kentuckyjska zemlja pridelovati, dozorel, sočnolast, gladek in melak. Istih strohalnih okusov in dišav, ki jih dola le po pravilnem "staranju". Mi smo prepričani, da niste še nikdar v življenju okusili ali pušili bolj zadovoljivega in okusnega tobaka.

Posebna Ponudba!

PET FUNTOV TOBAKA ZA PUŠENJE

\$1

Starovrsten, zrel, sočnolast

Naš kentuckyjski Burley tobak se tako močno loči od tovarniško pripravljeneja tobaka, kot se loči dan od noči. Prost je vseh kemikalij in drugih popravkov, ki zakrivajo pomamljivosti, zavajajo okus in izpodkopljujejo zdravje.

Mi se poslužujemo istih metod pri pripravljanju tobaka, kot so se jih posluževali naši pradedi, za svojo porabo. Vso trdnost je odpravljena, ničesar ni v njem, kar bi grizlo jezik ali oparilo okus. Tisočih ljubiteljev tobaka širom sveta prisegajo pri neprekosljivih svojstvih tega tobaka za kajenje in žvečenje.

ZMENAŠATE VAŠE 1/2 MI PROIZDATKE ZA TOBAC) dajmo direktno od pridelovalca, kar odpravi 18 centov davka pri funtu, vse dobček tovarnarjev in posredovalcev, kar pomeni za vas približek 50% ali več. Nikahil lepših zavrtkov ali okusakov, samo kvaliteta, in mnogo iste.

CENA, KI PRIHRA NI DENAR

ZA ZVEČENJE 5 Funtov — Pošljite ALI za nam en Z A PUŠENJE \$1.00 dolar in mi vam bomo takoj poslali petfuntni zavitek. Denar povrnemo, če pošiljatev ne bo zadovoljiva.

Pet funtov starovrstnega kentuckyjskega Burley tobaka da 40 velikih obrokov za pušiti ali 50 zalogajev tobaka za žvečenje.

Pošljite 25 centov v srebra za poskusni enofuntni zavitek—lahkega ali močnega tobaka. En poskusen zavitek vas bo prepričal.

INDEPENDENT TOBACCO GROWERS ASSOCIATION McCLURE BLDG., FRANKFORT, KY.

Koledar l. 1933

Vsebuje poleg spisov dveh naših pisateljev Trohe in Rupnika tudi pesmi Johna Bukovinskega, opis našega "Severnega romarja" Platinika, par krasnih povesti, poučne članke iz zemljepisja, naravoslovja in zgodovine ter nešteto drugih zanimivosti.

Cena 50c

Vpoštevajoč slabe gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

TEH 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, PO-UKA IN NASVETOV JE VREDNIH Z A VSAKEGA 50 CENTOV

Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York, N. Y.

JUDITINA PRISEGA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

38

(Nadaljevanje.)

— Sedaj pa — oprostite mojo odkritost — toda pri takih zahtevah vaše gospe matere ni mogel priti nikamor. Večkrat sem mu to povedal, toda je bil preslaboten. In tako se je vedno bolj zalotil, da je mogel zadostiti zapravljenim željam vaše gospe matere — dokler ni mogel več dalje.

Hans se globoko oddahne.

— O vsem tem nisem ničesar vedel, samo opazil sem, da grof Erlau vedno slabše. Zato tudi Erlau nisem hotel prevzeti ter sem se pravočasno pripravil na drug poklic. Da je bila naša mati kriva propada, sem izvedel šele po očetovi smrti. Prej sem bil premlad in neveden, nato sem obiskoval vseučilišče in nisem bil več doma. Prav gotovo pa je že tudi oče prevzel zelo zadolženo posilstvo.

— Seveda; takoj bi bil moral vpeljati varčno gospodarstvo. To bi bila edina rešitev. Toda za milijon posojila iz slabo oskrbovane Erlau pridelati obresti, potem pa še izdajati denar za razno razkošje, to seveda ne gre.

— Seveda ne. Toda sedaj se ne more več pomagati in meni ne preostane drugega, kot da se vam zahvalim, da ste moji materi toliko časa dovolili stanovati na Erlau. Tudi meni je to bila velika pomoč, kajti tudi jaz šele sedaj pričnjam služiti in bi bil za mater prav malo mogel storiti. Zdaj pa, ko prihajam počasi v položaj, da morem za svoje ljudi kaj storiti, je mati zavrgla priprosto življenje, ki bi ji ga mogel dati in tako sedaj potuje z mojo bogato sestrično iz enega kopališča v drugo.

— Vaša sestrična bi morala takoj spočeti zapreti svojo mošnjo. Z ženskami, kot je vaša mati, je treba postopati ostro in trdo. — Dodajda se mi, da tudi moja sestrična ne bo šla predaleč. V nekaterem oziru je navzlic svojim osemdesetletim letom še nesamostojna, toda v denarnih zadevah je pa prava hči prebrisane Amerikane.

— To bi bilo za njo tudi dobro. Gospod grof, z veseljem vidim, da ste razumen in zanesljiv in zelo me veseli, ako vam morem nekoliko pomagati. Ker ne morete več obdelovati svoje zemlje, ste se voljno vdali usodi in ste postali arhitekt. Jaz bom drage volje storil vse, da vam bom dobil vedno dovolj naročil. Zdravilišče — raca na vodi, to ste pa zelo lepo napravili. Iz tega je razvidno, da ste sposobni tudi še za večja dela.

Tako se dalje pogovarjata in Hans mu odkrito razloži svoje načrt. Povedal mu je tudi, da mu bo njegova sestra pomagala v pisarni in da se na to že pripravlja.

— O tem mi je že tudi povedala moja žena. In komtese ne more prehaliti. Mora biti tedaj zelo razumno dekle. Brez vsakega pritoževanja se je živela v tako veliko izpremembo!

Prijeten nasmeš se razlije okoli Hansovih ustnic.

— Da, pogumna je, da se ji moram čuditi; nikdar ne obupa ter se z veliko vnamo uči trgovske šroke. Hotela je iti v kako službo, da ne bi bila, kot pravi sama, meni v breme, temveč da bi bila samostojna. Pri tem pa me tudi veseli, da bo pri meni v službi, kajti še ni stara niti sedemnajst let in vedno bi me za njo skrbelo.

Komercialni svetnik prikim.

— Gotovo je to najboljšje. Kot rečeno, moja žena mi je toliko pripovedovala o vaši mladi sestr, da se mene zelo zanima. Tega ji ne bi bil prisodil in prej bi mislil, da se bo vrgla po svoji materi. — O ne; ima popolnoma drug značaj; mehka in ljubeznjiva, pri tem pa odločna, da bo enkrat postala koristen član človeške družbe.

— K taki sestri vam samo čestitam.

— Tudi jaz sem na njo ponosen in jo imam rad.

Vsled tega razgovora se je komercialni svetnik pričel še bolj zanimati za to mlado komteso. Da je bila zelo lepa, to je vedel. Veselilo ga je, da bo mogel o vsem tem poročati baronu, kajti vedel je, kako zelo se zanima za Erlau, četudi ni vedel, v kakšnih odnošajih je bil baron z grofice.

Naslednjega dne se je tedaj komercialni svetnik Werner pripeljal na Borau in baron ga je takoj sprejel. Najprej mu komercialni svetnik razloži, kaj se je vse zgodilo na Erlau, da je grofica brezsrčno obrnila otrokoma hrbet, da bo na račun svoje nečakinje mogla imeti razkošno življenje na potovanju in je bil poln hvale za mladega grofa in komteso. Povedal mu je, da se hoče komtesa postaviti na lastne noge ter mu razložil vse, kar se je dan poprej razgovarjal z grofom Erlau tako o popravilu gradu kot o osebnih zadevah.

Kako je na barona vplivalo, ko je zopet videl ženo, ki jo je nekdaj tako zelo ljubil, tako ponizano, baron ni pokazal. Toda obide ga čudno čustvo, v katerem je spoznal, da njegovo zanimanje do grofice pojema in da se vedno bolj obrača proti mladi komtesi, ki je bila sicer na zunaj podobna svoji materi, toda po značaju je morala biti popolnoma druga in v vsakem oziru boljša. Tudi grofu je bil vedno bolj naklonjen in je bil bolj kot kdaj poprej odločen mu pomagati, ne da bi sam o tem kaj vedel.

To pove tudi komercialnemu svetniku in mu da nova navodila. Toda ko ga komercialni svetnik vpraša, ako ne bi smel sedaj odkrito povedati, da je on lastnik Erlau, tedaj baron odločno odikima.

— Ne, ne, ostati hočem v svoji samoti in ne maram, da bi se mi ko zahvaljeval za to, česar sem se lotil v svojo popolno zadovoljnost. Mogoče se bom kdaj pozneje odkril, kadar bo grofica za vedno odšla iz tega kraja. Nikar me ne glejte tako začudeno. Nekaj vam hočem danes povedati: grofica Erlau je kriva, da sem postal zagrižen človek. Toda to ostane med nama.

Komercialni svetnik ga začuden pogleda.

— In vendar ste na tihem še toliko storili za to žensko?

Baron zategne ustnice v žalosten nasmeš.

— To je bilo moje maščevanje, da je morala od mene sprejemati dobroto.

— Zares, plemenito maščevanje!

— Ne vem; nikdar nisem plemenito občutil; bilo je samo zadovoljenje. Zdaj pa se je odtegnila mojim dobrotam, ki do njene smrti ne bi nikdar prenehale. Vedno bi našel kake vzroke, da bi jih ji vsilil. Mogoče bo še kdaj prišla v položaj, da bo morala od mene kaj sprejeti. In tako je sedaj ta zadeva za mene rešena. Medtem pa sem spoznal njeno otroka. In do njih čutim neko naklonjenost. Človek je čudna stvar — akoro trideset let je bilo moje srce kot izsušeno, kot okamenelo, nato pa si je samo vzelo pravico, da hoče še dalje živeti; kratko: neumnemu gorko mi je postalo okoli srea, ko sem videl ta dva mlada človeka, kakor bi mi bila kaj. In zdaj se ne počutim tako zadovoljnega v svoji samoti in včasih me napada hrepeneje, da bi imel kako srčno lastnino. Toda še nisem sklenil. Nekaj časa za to — o tedaj je že poteklo nekaj tednov — sem v gozdu videl mlado dekle v spremlju komtese. Zdaj pa se moram še dotakniti nekega poglavja in zgodovine naše družine. Ne vem, ako ste kdaj o tem slišali da sem imel sestro mnogo let mlajšo od mene, ljubeznjivo, krasno bitje, ki se je proti volji mojega očeta zaljubila v nekega slikarja, ki jo je slikal. To je bilo v času, ko sem pri svo-

ji srčni rani, katero mi je zadala grofica Erlau, za vse na sveta umrl. Kratko: ker moj oče ni privolil v zvezo moje sestre z meščanskim in malo premožnim slikarjem, je sledila svojnemu sreču in je skrivaj zapustila očetovo hišo. Z možem svoje ljubezni se je poročila in nismo ničesar več slišali o njej, saj jaz ne, dokler nisem kake dve leti pozneje od sorodnikov njenega moža sprejel sporočilo o smrti moje sestre in njenega moža in sem obenem izvedel, da ju je pri plezanju na gori zasul plaz in sta pri tem našla smrt. Ko sem dobil to poročilo od popolnoma neznanih ljudi in sem iz tega izprevidel, da je bila moja sestra, že davno pokopana, nisem v svojem tedanjem sovraštvu do ljudi na pismo odgovoril. Vse mi je izginilo iz spomina, razum smrt moje sestre, katero sem imel zelo rad, dokler — naj bo — dokler nisem videl te tuje mlade dame v gozdu s komteso.

(Dalje prihodnjič.)

ČE BI MASARYK IMEL 25 LET

Práški dopisnik angleškega poročevalnega urada Reuter se je razgovarjal s predsednikom češkoslovaške republike Tomášem Masarykom.

— Če bi imel jaz danes 25 let, je Masaryk dejal, "bi vse svoje energije žrtvoval ideji, da se osnujejo Združene evropske države. Seveda tega ne bom dočakal. Vprašujete me, katero najhujšo osebo ne težavo prizadeva predsedniško mesto. Mislim, da tole: Vsak drug človek je prost, jaz pa ne. Tajna policija me spremlja pri vsakem koraku. Ona že ve, zakaj to dela, jaz pa ne. Nekdaj sem se veselil, da sem lahko po mestu taval okoli in opazoval po izložbah, kaj je novega. Tega danes ne morem več. Vsi gledajo name. To je slaba stran mojega poklica.

Kaj naj priporočam mladi generaciji? Dela naj in se uči. Premišljuje naj, ali je potrebno biti član katerekoli stranke, obenem pa naj se zaveda, da je napačno biti nasprotnik vsake stranke. Lahko je vplival na stranko, čeprav nisi njen član. Radi naziranj mlade generacije ne smemo biti pesimisti. Mladina uganja tudi danes neumnosti in še bolj kakor smo jih mi, toda gotovo bo premagala ta čas. Dejstvo je, da je današnja mladina bolj kritična, mnogo bolj kritična, kakor smo bili mi v svojem času in mislim, da tudi bolj pravična.

Na vprašanje, ali se male države razvijajo radi dogodkov v Nemčiji, je Masaryk odgovoril: "Zakaj? Mali narodi morajo samo pridneje in boljše delati. To je vse. Nemci nam ne bodo dali nikakega opraviila, ako jih ne bodo drugi vznemirjali. Dovolj posla bodo imeli s svojimi lastnimi problemi".

NA VALOVIH ŽIVLJENJA

Okrajno sodišče v Lh. Hradištu na Češkoslovaškem je dobilo te dni od češkoslovaškega konzulata v Harbinu pismo, ki ga je pisal češkoslovaški državljani kipar Winkler. Mož je bil komaj nekaj mesecev oženjen, ko se je pričela svetovna vojna. Takoj v začetku je moral na bojišče, bil je ujet in poslan v ujetniško taborišče v Sibirijo, kjer za je našla revolucija. Boril se je v Kolčakovi armadi, po Kolčakovem porazu je pa sodeloval pri organizaciji upora proti boljševikom v Omsku. Toda zarota je bila odkrita, zarotniki aretirani in tako je prišel tudi Winkler v ječo. S svojimi tovariši je bil obsajen na smrt, v noči pred usmrtniško so pa njegovi prijatelji napadli ječo in ga osvobodili. Pomagala jim je hčerka neke premožne omške rodbine. Njenega brata so pri napadu na ječo ustrelili. Winkler je pa krenil z junaškim dekletom v pragoz.

Več let sta rabila, da sta prehodila nad 5000 km. V porečju Lene pod Jakutskom bi bila kmalu postala žrtvi lačnih volkov, da ju ni rešili neki lovec. Winkler se je pomagal z lovom in prodajo kužnin, hrovine, da je sproti zbiral denar za pot. Predno sta prispela z dekletom v Harbin, so se jima rodili štirje otroci in zdaj Winkler prosi, naj bi sodišče v njegovem domačem kraju razveljavilo njegov prvi zakon, da bi se mogel oženiti z zvesto družico, ki ga ni zapustila niti v najtežjih trenutkih življenja. Češkoslovaške oblasti se Winklerja že pred leti proglašile za mrtvega in njegova žena se je preselila nazaj na kam, a najbrž se je že drugič omožila. Winklerjevi želji bo seveda ustreženo.

MODERNI GOLJUF

Velika goljufija z refleksnimi žarnicami je bila odkrita te dni na Dunaju. Vse kaže, da goljufi obhodijo tudi jugosl. državo. Verjetno je, da se nahaja njihov centrala v Zagrebu, odkoder ponujajo in razpečavajo svoje "ekonomične" refleksne žarnice. V tej stvari je dunajska policija obvestila s svojim dopisom tudi zagrebško policijo, da naj potem dnevniki opozorijo meščane, da naj bodo previdni pri nakupu teh žarnic, ker se jim zna zgoditi, da bi tudi oni nasledili.

Pred kratkim časom so Dunajci opazili v časopisu in na plakatu

RINGLING BROS. & BARNUM BAILEY V MADISON SQUARE GARDEN.

V soboto dne 8. aprila se bodo začele v Madison Square Garden v New York predstave največje cirkusa na svetu — Ringling Bros. and Barnum Bailey. Ob tej priliki bo tudi praznovanje zlate jubileja ogromnega podjetja.

Kak napredek v zadnjih petdesetih letih. Pred pol stoletja je bil cirkus ponižno podjetje, dočim ima danes petdeset slonov, kojim vsak predstavlja leto napredka.

Pred petdesetimi leti je imel cirkus zaposlenih 26 oseb, danes jih ima 1600; število konj je naraslo od 22 na 700; število neobičajnih in divjih zveri znaša 1009.

Pred petdesetimi leti je imelo podjetje osem vagonov, dočim ima danes sto vagonov v dvojni dolžini.

Predstave bodo nekaj posebnega.

Nastopili bodo umetniki svetovnega slovesa. Pri vsaki predstavi bosta igrali dve godbi.

Nekaj krasnega bo otvoritveni spreved, v katerem bo 632 lepih deklet.

Gledalci bodo imeli priliko videti celo vrsto umetnikov na trapezu, akrobatov, in da bodo tudi klovnji zastopani v obitem številu, ni skoro treba omenjati.

Cene k predstavam, ki se bodo vsak dan vršile, bodo zmerne.

VODNIKOVE KNJIGE

za leto 1934

lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam

\$1.

in knjige Vam bodo poslane naravnost na dom.

Naročila sprejema:

"GLASNARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y.

til veliko reklamo, ki jim je pričela najnovejši izum refleksnih žarnic, ki dajejo veliko intenzivno svetlobo, a trošijo jako malo toka. Jasno je, da so ljudje radi teh prednosti le radi kupovali te žarnice, čeprav so bile dražje, misleč, da bodo na toku mnogo prihranili.

Reklama je trajala dolgo časa in prodaja je šla odlično. Toda po po majhni uporabi so konsumenti opazili, da refleksne žarnice niso tako dobre kakor je bilo o njih pisano. V resnici niso tako prav nič prihranile, v primeri z drugimi žarnicami.

Ko je bila dunajska policija obveščena o goljufiji, je pozvala strokovnjake, katerim seveda ni bilo težke raztolmačiti "tajnosti" tega ekonomičnega izuma. Refleksne žarnice niso bile nič drugega kakor same običajne žarnice, le s to razliko, da je bila na njih poharvana številka, ki predpisuje voltože. Da bo stvar jasnejša, navajamo en primer: Ta družba si je na primer nabavila žarnico od 25 voltov: jakosti in od tega števila je zbrisala številko 2, tako da je ostala samo številka 5. Konsument je v dobri veri kupil žarnico 5 voltov, v resnici pa je to bila žarnica 25 voltov; zato je pač tako dobro svetila in seveda tudi porabila toliko toka kakor 25 voltna žarnica. O prihranku na toku torej ni smelo biti niti govora.

Dunajska policija javlja v svojem dopisu zagrebški, da je bilo samo na Dunaju od odkritja te goljufije prodanih preko 400.000 teh "refleksnih" žarnic.

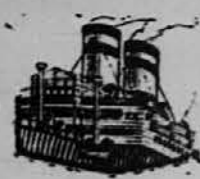
Ker ni izključeno, da so se agenti te družbe razširili tudi po drugih državah, kakor tudi po Jugoslaviji, se ljudstvo opozarja, naj se ne da zapeljati po agentih, ki bi mu ponujali podobne refleksne žarnice.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

5. aprila: Aquitania v Cherbourg

Hamburg v Hamburg

7. aprila: Europa v Bremen

12. aprila: Deutschland v Hamburg

14. aprila: Statendam v Cherbourg

Saturnia v Trst

15. aprila: Bremen v Bremen

18. aprila: Majestic v Cherbourg

Paris v Havre

19. aprila: Manhattan v Havre

New York v Hamburg

21. aprila: Olympia v Cherbourg

Mauretania v Cherbourg

22. aprila: Champlain v Havre

Rex v Genoa

25. aprila: Leviathan v Cherbourg

Europa v Bremen

26. aprila: Lafayette v Cherbourg

Albert Ballin v Hamburg

Veendam v Boulogne

2. maja: Bremen v Bremen

3. maja: Aquitania v Cherbourg

Hamburg v Cherbourg

4. maja: Conte di Savoia v Genoa

5. maja: Majestic v Cherbourg

Westerland v Havre

Veendam v Boulogne

6. maja: Lafayette v Havre

Vulcania v Trst

10. maja: Mauretania v Cherbourg

Deutschland v Cherbourg

12. maja: Olympia v Havre

Minnewaska v Havre

Rottendam v Boulogne

17. junija: Bremen v Bremen

18. junija: Majestic v Cherbourg

New York v Cherbourg

Aquitania v Cherbourg

15. junija: Conte di Savoia v Genoa

16. junija: Europa v Bremen

Pennland v Havre

Rottendam v Boulogne

17. junija: Bremen v Bremen

18. junija: Majestic v Cherbourg

New York v Cherbourg

Aquitania v Cherbourg

15. junija: Conte di Savoia v Genoa

16. junija: Europa v Bremen

Pennland v Havre

Rottendam v Boulogne

17. junija: Bremen v Bremen

18. junija: Majestic v Cherbourg

New York v Cherbourg

Aquitania v Cherbourg

15. junija: Conte di Savoia v Genoa

16. junija: Europa v Bremen

Pennland v Havre

Rottendam v Boulogne

17. junija: Bremen v Bremen

18. junija: Majestic v Cherbourg

New York v Cherbourg

Aquitania v Cherbourg

15. junija: Conte di Savoia v Genoa

16. junija: Europa v Bremen

Pennland v Havre

Rottendam v Boulogne

17. junija: Bremen v Bremen

18. junija: Majestic v Cherbourg

New York v Cherbourg

Aquitania v Cherbourg

15. junija: Conte di Savoia v Genoa

16. junija: Europa v Bremen

Pennland v Havre

Rottendam v Boulogne

17. junija: Bremen v Bremen

18. junija: Majestic v Cherbourg

New York v Cherbourg

Aquitania v Cherbourg

15. junija: Conte di Savoia v Genoa

16. junija: Europa v Bremen

Pennland v Havre

Rottendam v Boulogne

17. junija: Bremen v Bremen

18. junija: Majestic v Cherbourg

New York v Cherbourg

Aquitania v Cherbourg

15. junija: Conte di Savoia v Genoa

16. junija: Europa v Bremen

Pennland v Havre

Rottendam v Boulogne

17. junija: Bremen v Bremen

18. junija: Majestic v Cherbourg

New York v Cherbourg

Aquitania v Cherbourg

15. junija: Conte di Savoia v Genoa

16. junija: Europa v Bremen

Pennland v Havre

Rottendam v Boulogne

17. junija: Bremen v Bremen

18. junija: Majestic v Cherbourg

New York v Cherbourg

Aquitania v Cherbourg

15. junija: Conte di Savoia v Genoa

16. junija: Europa v Bremen

Pennland v Havre

Rottendam v Boulogne

17. junija: Bremen v Bremen

18. junija: Majestic v Cherbourg

New York v Cherbourg

Aquitania v Cherbourg

15. junija: Conte di Savoia v Genoa

16. junija: Europa v Bremen

Pennland v Havre

Rottendam v Boulogne

17. junija: Bremen v Bremen

18. junija: Majestic v Cherbourg

New York v Cherbourg

Aquitania v Cherbourg

15. junija: Conte di Savoia v Genoa

16. junija: Europa v Bremen

Pennland v Havre

Rottendam v Boulogne

17. junija: Bremen v Bremen

18. junija: Majestic v Cherbourg

New York v Cherbourg

Aquitania v Cherbourg

15. junija: Conte di Savoia v Genoa

16. junija: Europa v Bremen

Pennland v Havre

Rottendam v Boulogne

17.